

Voorwoord

De Partij van de Arbeid maakt het verschil. Met dit motto als uitgangspunt gaan we de komende vier jaren in de gemeente Edam-Volendam proberen onze doelen te realiseren. Het verschil betekent niet alleen dat we soms anders tegen bepaalde zaken aankijken, maar ook dat we vooruit willen kijken.

De Partij van de Arbeid stelt de mens binnen dit verschil centraal. Het gaat om mensen. Wanneer we spreken over mensen, dan willen wij mensen een perspectief bieden in hun woon-, werk- en leefgebied, waarbij er geen onderscheid gemaakt wordt tussen ras of afkomst. Bij ons telt iedereen in Edam-Volendam. Kwetsbare groepen mogen niet op nog grotere achterstand gezet worden. Speciaal richten wij ons op de getroffen van de nieuwjaarsbrand. Maar ook op onze kinderen, de allochtone Edammers en Volendammers, de gehandicapten, de alcohol- en drugsverslaafden en de senioren die zorg behoeven. Wij werken aan een perspectief, met inachtneming van de verschillen, voor alle mensen.

Wat is er gebeurd?

De afgelopen jaren zijn voor onze gemeente, maar niet alleen voor onze gemeente, niet de makkelijkste jaren geweest. De economische en technologische veranderingen, de angst voor terrorisme en de toenemende gevoelens van onveiligheid zijn ook aan ons niet voorbij gegaan. Speciaal in onze gemeenschap heeft de Nieuwjaarsramp een zware wissel getrokken op het welzijn van onze gemeenschap en zal dat nog wel een lange tijd blijven doen ook.

Ook de stagnatie van de nationale economie heeft gevolgen voor die in onze gemeente en voor onze gemeentelijke financiële armslag.

Plannen voor de toekomst moesten naar de achtergrond geschoven worden.

Toch zijn we er als Partij van de Arbeid trots op dat de afgelopen periode belangrijke zaken zijn gerealiseerd. We noemen er een aantal :

- Stappen vooruit om de pijn van de Nieuwjaarsbrand te verzachten zoals een goede afwikkeling van de problematiek rond de WirWarbar.
- De volle steun, ook in financieel opzicht, voor het pionierswerk van de Moedige Moeders.
- Het behoud van de school aan de Meidoornstraat. In Volendam.
- De herziening van het Beschermd Stadsgezicht in Edam.
- De start voor een beschermd dorpsgezicht in Volendam.
- Het binnenhalen van de pilot Wonen, Werk en Welzijn ten behoeve van kwetsbare groepen als voorloper voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).
- Een geprofessionaliseerde Stichting Welzijn Edam.
- De spoedige start voor een beter onderkomen van de genoemde stichting voor een kleine € 2 miljoen.
- Het besteedbare bedrag van € 3,6 miljoen voor een goed gebouw van het Club- en Buurthuiswerk in Volendam.
- De invoering van de toeristenbelasting.
- Het van de baan zijn van een ontsluitingsweg uit Volendam, nabij de sluizen van Edam door het veenweidegebied van de Zeevang.
- De mogelijkheid om op andere plekken dan het stadhuis te trouwen.
- De in gang gezette ideeënstroom om van 650 jaar stad Edam, samen met Volendam een geweldig feest te maken met een impact die doorklinkt ver na 2007.
- Het vergroten van de deelname van burgers aan belangrijke kwesties die in Edam en Volendam spelen.
- Het behouden van de werf in Edam.
- De uitbreiding van de terrassen in onze gemeente.
- De verdere invulling van de Brede Schoolgedachte.
- De mogelijkheid om een openbare basisschool te starten in Volendam.

Het verschil

We kunnen met recht zeggen dat de Partij van de Arbeid in de afgelopen vier jaar in de gemeenteraad en binnen de coalitie het verschil heeft gemaakt.

De Partij van de Arbeid wil op basis van zinvolle argumenten met respect voor elkaars mening tot de juiste besluitvorming komen. Geen populistische kreten en geen stemmingmakerij.

Opnieuw zullen we ons inzetten voor de gehele gemeente en voelen we ons niet geroepen om in kommenbelangen of in one-issue denken te vervallen.

Ons verkiezingsprogramma ziet er krachtig uit. Leesbaar en herkenbaar .

We hebben er weer zin in om van deze gemeente een nog prettiger gemeenschap te maken.

Kies, kies Partij van de Arbeid.

Dank voor uw steun,

Dorus Luyckx

Lijsttrekker voor de Partij van de Arbeid Edam-Volendam

Onze kandidaten

- 1 Dorus Luyckx
- 2 Janneke Rijpstra
- 3 Bob van der Meulen
- 4 Inge Rovers
- 5 Hester Pelk Keijzer
- 6 Marja de Boer
- 7 Marianna Beets
- 8 Gerard Tol
- 9 Hans de Boer
- 10 Wil Spanjer
- 11 Oscar Henar
- 12 Marije Schrier
- 13 Aziz Ben M'Barek
- 14 Ben Kuenen
- 15 Harry Hulskemper
- 16 Hüseyin Evrengün
- 17 Hermien Dijkstra
- 18 Hans van Drongelen
- 19 Anneke Jonkman
- 20 Klaas Berends
- 21 Bep van Montfort
- 22 Tiny van Ingen
- 23 Cees van de Lustgraaf
- 24 Kees Plugboer
- 25 Ruud Vlasbloem
- 26 Ruud van Ingen
- 27 Madelon Cazemier
- 28 Wijnand Visser
- 29 Dineke Groot
- 30 Brigitte Lang

De Partij van de Arbeid maakt het verschil

Vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit. Dat zijn de idealen van de sociaal-democratie in Edam-Volendam, in Nederland en ver daarbuiten.

In de confrontatie van deze idealen met onze dagelijkse werkelijkheid geven deze beginselen de richting aan. Voor de Partij van de Arbeid staat daarbij het recht op een fatsoenlijk bestaan centraal. Een bestaan dat een volwaardige deelname aan de samenleving mogelijk maakt, met ruimte voor wie wil en waardigheid voor wie niet kan. Een fatsoenlijke maatschappij ontstaat waar vrijheid, solidariteit en verantwoordelijkheid elkaar de hand reiken. Vrijheid is een mooi woord, maar wordt pas echt de door ons bedoelde vrijheid als we alle mensen recht op zekerheid geven, de zekerheid van een fatsoenlijk bestaan.

Sociaal-democratische idealen binden en inspireren mensen met de meest uiteenlopende achtergronden en levensovertuigingen. Ook in Edam-Volendam willen wij deze mensen bijeenbrengen en een plek bieden van waaruit zij zich voor hun idealen in kunnen zetten, binnen en buiten de politiek maar altijd langs democratische weg. Voorop staat dat de politiek en de Partij van de Arbeid in het bijzonder het verschil kan maken tussen een tendentiekus en een fatsoenlijk bestaan, tussen rivaliteit en samenwerking, tussen vernedering en emancipatie, tussen apartheid en vrijheid. Zo doen wij ertoe!

1. SAMENLEVEN

1.1. Lokale politiek is van en voor de bevolking

In de politiek gaat het om inhoud, maar vooral ook om de omgang met burgers. Wij nemen mensen serieus door te luisteren, mensen bij beleid te betrekken, te informeren en door verantwoording af te leggen. Wij benaderen mensen positief en met vertrouwen. Inzet is: We komen er samen uit!

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Wie vertrouwen geeft, krijgt vertrouwen. Dat is onze houding. We luisteren, nemen onze verantwoordelijkheid, besluiten en motiveren onze besluiten naar betrokkenen.
- Bewoners van Edam-Volendam weten wat ze willen en niet willen. Een grotere eigen verantwoordelijkheid sluit daar goed bij aan. Wij zorgen ervoor dat de inwoners echt zeggenschap krijgen en dat de uitvoering daarvan zoveel mogelijk tot stand komt in samenspraak met inwoners en organisaties.
- Meer ruimte voor burgers betekent ook dat zij meer dan één keer in de vier jaar hun stem kunnen laten horen. Daarom betreft de gemeente de inwoners al in een vroeg stadium bij plannen. Soms kan een referendum een goede vorm zijn.
- We willen geen knollen voor citroenen verkopen. Daarom is het van belang dat bij inspraakprocedures betrokkenen duidelijk wordt gemaakt waar ze wel en waar ze geen invloed op hebben.
- Een ander uitgangspunt voor ons is dat we algemeen belang boven het particulier belang stellen.
- Goed bedoelde regels zijn soms overbodig, betuttelend en niet bevorderlijk voor de ontwikkeling van onze gemeente en onze inwoners. Wij blijven kritisch kijken naar regels en doen voorstellen om overbodige regelgeving af te schaffen.
- Wij onderkennen dat burgers, in een maatschappij waarin ze zelf meer verantwoordelijkheid moeten dragen en zelfredzaam zijn, soms een steun in de rug kunnen gebruiken.

1.2. Goed onderwijs

Ieder mens heeft recht op gelijke kansen.

Beheersing van de Nederlandse taal en een schooldiploma zijn voorwaarden om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Kinderen zijn voor hun vierde jaar het meest taalgevoelig. Voorschoolse opvang met aandacht voor taalontwikkeling, sociale vaardigheden en spel vinden we noodzakelijk. Belangrijk is dat bij kinderen in een zo vroeg mogelijk stadium eventuele achterstanden gesignaleerd worden.
- Er zijn vele instanties die zich met de zorg van het kind bezighouden. Bij problemen weten ouders vaak niet bij wie ze aan moeten kloppen. Wij pleiten voor korte lijnen en één aanspreekpunt waar ouders met vragen terecht kunnen.
- Consultatiebureaus houden een kindvolgsysteem bij. Wij vinden dat de gegevens uit dit systeem, met goedkeuring van de ouders, doorgegeven moeten kunnen worden aan scholen, peuterspeelzalen en andere opvoedingsinstanties.
- Gezamenlijke huisvesting van scholen met gezamenlijke voorzieningen kan een flinke meerwaarde hebben, bijvoorbeeld bij het wegwerken van achterstanden en het bevorderen van de sociale integratie. Gezamenlijke huisvesting kan ook financieel voordelig zijn.,
- Wij willen dat lokale voorzieningen als bibliotheek, sportverenigingen, het consultatiebureau, de huisartsen, scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang en het jeugd- en jongerenwerk met elkaar samenwerken, zodat ze samen een breed aanbod kunnen leveren aan kinderen. Dit verhoogt de kans op een veilige en kansrijke persoonlijke ontwikkeling. Deze Brede School-gedachte kan per kom of wijk anders ingevuld worden. Wij vinden dat bij de bouw van nieuwe scholen uitgegaan moet worden van de Brede School-gedachte. Onderwijs-, sport-, welzijns- en zorginstellingen en zelfs wooncorporaties zullen intensiever met elkaar moeten samenwerken.
- Jongeren moeten met een diploma de school verlaten. Ontheffing van de leerplicht moet tot een minimum beperkt worden. Spijbelen moet voorkomen worden. De leerplicht-ambtenaar moet zo snel mogelijk door scholen ingeschakeld worden bij twijfelachtig verzuim.
- Veiligheid op school is essentieel voor leren. Wij willen initiatieven steunen die leerlingen sociaal weerbaarder maken. Het onderwijsproject 'Leefstijl' dat op verschillende scholen wordt uitgevoerd heeft onze volledige steun.
- Scholen, ouders en betrokken instellingen, waaronder de gemeente, zullen op korte termijn beleid moeten ontwikkelen om de zogenaamde dagarrangementen in te voeren (voor-, tussen- en naschoolse opvang).

1.3. Een leefbare gemeente is een veilige gemeente

Iedereen is het erover eens dat regels gehandhaafd moeten worden. Als dit niet gebeurt dupeert dit burgers die zich wel aan de regels houden en speelt het degene in de kaart die het niet zo nauw nemen. Tegelijkertijd moet regelgeving functioneel zijn.

- Uitgangspunt is dat de gemeente overtreders aanpakt, maar de grote groep goedwillende burgers positief benadert.
- Regelgeving door het gemeentebestuur ingesteld moet controleerbaar zijn. Als dit niet zo is, moeten de regels afgeschaft worden.
- Communicatie tussen de burgers en de gemeente moet snel, zorgvuldig en helder gebeuren. Wij vinden dat binnen tien werkdagen de afzender een reactie gekregen moet hebben.

- Onveiligheid treft iedereen, maar kwetsbare groepen het meest. Wij stimuleren weerbaarheidsactiviteiten voor ouderen. Wij zijn voorstander van cameratoezicht in uitgaansgebieden en op onveilige plekken. Ook preventief fouilleren kan bijdragen aan een veilig gevoel. Het bestaande meldpunt voor onveilige situaties kan breder bekend gemaakt worden.
- Samenwerking tussen politie, ouders, scholen, uitgaanscentra en jongeren levert een meerwaarde op bij het oplossen van problemen met jeugdcriminaliteit. Eén meldpunt (zorgloket) waar iedereen terecht kan, is een voorwaarde om tot die noodzakelijke samenwerking te kunnen komen.
- De overheid is niet alleen verantwoordelijk voor de sociale veiligheid. Iedereen kan in actie komen bij het melden van sociaal onveilige situaties.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Het starten met een zorgloket, waarbij alle vragen op duidelijk wijze gemeld en behandeld kunnen worden.
- Een kleine groep buurtbewoners kan soms zoveel overlast veroorzaken dat andere buurtbewoners zich onveilig voelen. We willen deze vorm van overlast een halt toeroepen met een gezamenlijk optreden van eventuele verhuurders, politie, welzijnsinstellingen en de gemeente.
- We willen het cameratoezicht in uitgaansgebieden en op onveilige plekken uitbreiden en dat hoeft niet altijd op een permanente basis.
- De (gewelddadige) criminaliteit in de openbare ruimte moet worden bestreden door meer en beter toezicht en selectief preventief fouilleren. Ook moet er meer financiële en personele ruimte komen voor repressieve acties. Met meer agenten op straat zijn we er niet. Burgers moeten een vast aanspreekpunt krijgen waar duidelijke antwoorden gegeven worden.

1.4 Integreren is participeren

Tolerantie klinkt mooi, maar is in de praktijk vaak onverschilligheid. Voor onverschilligheid is nu geen plaats meer. Mensen met een andere culturele achtergrond moeten worden aangesproken wanneer zij opvattingen koesteren die strijdig zijn met de normen en waarden die in Nederland belangrijk worden gevonden en in onze wetgeving zijn verankerd. Daarnaast is het van belang dat mensen die aan deze normen voldoen, zich hier thuis voelen. Dat stelt ook eisen aan de ontvangende samenleving.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Voor participatie is beheersing van de Nederlandse taal essentieel. We vinden dat voor het krijgen van een uitkering kennis of het leren van de Nederlandse taal een voorwaarde is.
- Veel allochtone vrouwen verkeren in een maatschappelijk isolement. We kiezen voor projecten die er op zijn gericht deze vrouwen uit hun isolement te halen.
- Geweld tegen vrouwen en kinderen tolereren we niet. In samenwerking met politie en welzijnswerk geven we de hoogste prioriteit aan het bestrijden hiervan.
- Autochtonen en allochtonen leven te veel langs elkaar heen. Bij het verlenen van subsidies is het bevorderen van contact tussen deze groepen een voorwaarde. Om die reden juichen we het initiatief van onze Marokkaanse gemeenschap toe om de organisatie 'Op weg naar de toekomst' verder vorm te geven. Ook de Marokkaanse gemeenschap geeft aan dat bepaalde jongeren ook niet meer door hun bereikt worden. Zij willen dit soort ontwikkelingen voorkomen door het opzetten van programma's die integratie bevorderen en segregatie voorkomen. Vrouwen dienen nadrukkelijk een plaats bij deze initiatieven in te nemen. De Partij van de Arbeid ondersteunt dit type initiatieven.

- In uitgaansgelegenheden worden allochtone jongeren zonder reden regelmatig geweerd. We willen deze vorm van discriminatie tegengaan, onder meer door het verlenen en intrekken van vergunningen.
- Werkgevers kiezen bij voldoende keus vaak voor autochtonen. We willen stimuleren dat werkgevers - om te beginnen de gemeente zelf - zich vastleggen op het aannemen van allochtonen of het creëren van stageplaatsen.
- Vluchtelingenwerk
De Partij van de Arbeid vindt het van groot belang dat de in onze gemeenschap opgenomen vluchtelingen zo snel mogelijk ingeburgerd raken. De welzijnsinstellingen spelen hier een belangrijke rol, zo meent de PvdA. De vrijwilligers van Vluchtelingenwerk moeten door de gemeente optimaal en professioneel gesteund worden. De toestroom van vluchtelingen naar onze gemeente neemt af, dit heeft consequenties voor de subsidiëring. De gemeente zal in goed overleg met vluchtelingenwerk tot goede maatregelen overgaan.

2. Wonen

2.1 Woonruimteverdeling en herstructurering voor leefbare buurten

We willen werken aan een ongestoord woongenot in leefbare buurten, waarbij de wensen van bewoners centraal staan.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

De industrie aan de Baandervesting-Het Marken (Korsnäs) verhuist zo goed als zeker naar Hoorn. Voor het vrijkomende terrein moet een plan worden ontwikkeld dat aansluit bij de schaal en het beeld van de omgeving. In overleg met alle betrokkenen wordt gekeken naar de beste invulling van dit unieke terrein. Inmiddels zitten belanghebbenden in de klankbordgroep. Dit is een mooi voorbeeld van de open bestuurshouding die de PvdA voorstaat. Wij menen dat op dit terrein ondergronds geparkeerd moeten worden voor de toekomstige bewoners en voor een deel van de inwoners van de oude kom van Edam. Dit vormt een aanzet om de binnenstad autoluwer te maken. Wij denken aan een autodichtheid van ongeveer 0,7 tot 1,0 per huishouden. Ook hier staat voorop dat een aantal van de koop- of huurwoningen voor de gewone inkomens betaalbaar moet zijn.

Het Slobbeland dient ontwikkeld te worden voor wonen en recreëren. We kunnen niet alles groen houden; er is grote behoefte aan woningbouw. Er zijn 1.800 geregistreerde woningzoekenden in onze gemeente. De PvdA heeft al vijf jaar geleden gekozen voor gedifferentieerd bouwen in het laatste stukje middengebied, toen bleek dat de Lange Weeren niet ontwikkeld mocht worden van de provincie Noord Holland.

De Zeestraat moet aantrekkelijk gemaakt worden voor de toerist en de winkelende mens.

Monumentenzorg en Oude Kommen

Wij vinden dat de taakstellingen van de monumentencommissie verbreed moet worden.

De monumentencommissie zou zich meer bezig moeten houden met de nieuwe architectuur en planologie. Aandacht voor de esthetische kant van bouwen en het behouden van beeldbepalende gebouwen moeten meer in balans komen met de financiële uitgangspunten.

Dit is volgens ons een goede investering op termijn.

Niet alleen gebouwen vallen onder monumentenzorg. Wij vinden dat binnen het beschermd stadsgezicht ook de inrichting van de openbare ruimte, met zijn vele paaltjes, lantaarnpalen en bankjes, passend moet zijn in het stadsbeeld. Ook het onderhoud aan onze historische grachten en andere waterpartijen verdient onze aandacht.

Uitgangspunt bij nieuwe projecten is: Uitgaan van wat was.

- Wij zijn voorstander van wijken met een gevarieerd woningaanbod: zowel koop als huur, duur en goedkoop. De beste garantie voor gemengde wijken is keuzevrijheid. Waar onvoldoende keuze is, willen we via woonverdeelssystemen bevorderen dat de eenzijdige samenstelling van wijken wordt verminderd.
- Iedereen heeft recht op een fatsoenlijke woning.
- Eerst moet onderzocht worden of de Lange Weeren bebouwd moet worden. Bij een gunstig resultaat zal de nadruk vooral liggen op gedifferentieerd bouwen.
- Verdere studies over de toekomstige invulling van de Purmer.

2.2 Wie betaalt de woningbouw

Ons uitgangspunt is simpel: onze bewoners hebben recht op betaalbare huur- en of koopwoningen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Overbodige regels moeten worden geschrapt.
- We willen dat onze gemeente meer expertise opbouwt op het gebied van volkshuisvesting en projectontwikkeling. Dat kan bijvoorbeeld door kennisuitwisseling tussen gemeenten en door onderlinge samenwerking.
- We willen huurdersverenigingen financieel ondersteunen zodat die een sterkere onderhandelingspartner van verhuurders worden. Grondbezit is van cruciaal belang voor gemeenten om maatschappelijke doelen te behalen en geen speelbal te zijn van commerciële partijen. De gemeente is daarom een actieve speler op de grondmarkt en kan de leefbaarheid verhogen door eisen te stellen aan de hoeveelheid groen en de hoogte van het voorzieningenniveau. Verkoop van openbare ruimtes aan projectontwikkelaars moet vermeden worden. Grond waarop gebouwd kan worden moet zoveel mogelijk gemeentelijk eigendom zijn.
- Voor maatschappelijke voorzieningen en sociale huurwoningen wordt een lagere grondprijs berekend.
- Bij de waardering van een woning spelen de woonomgeving en de kwaliteit van de openbare ruimte een belangrijke rol. We willen daarom investeren in een veilige en goed onderhouden openbare ruimte. Speeltuinen, groen, wijkparkjes en bankjes moeten voor ontspanning zorgen en burgers uitnodigen om elkaar te ontmoeten.

2.3 Bouwen voor doelgroepen

We hebben speciale aandacht voor groepen woningzoekenden die het moeilijk hebben op de woningmarkt. Het gaat daarbij om (jonge) starters en ouderen, maar ook om verslaafden, psychiatrische patiënten, gescheiden ouders en dak- en thuislozen. Voor hun huisvesting draagt de lokale overheid een verantwoordelijkheid. In de praktijk kan die verantwoordelijkheid echter alleen gestalte krijgen in samenwerking met corporaties en andere gemeenten.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- We zorgen samen met de corporaties voor voldoende betaalbare woningen. We willen zowel op lokaal als op regionaal niveau prestatieafspraken maken met corporaties over aantallen woningen en over verbetering van de leefbaarheid.
- We stimuleren en ondersteunen creatieve mogelijkheden om tot betaalbare woningen te komen voor starters. Zo zijn in enkele gemeenten goede ervaringen opgedaan met gecombineerd bouwen voor zowel starters als senioren. Bij het verlaten van dergelijke woningen worden deze teruggekocht aan een stichting zonder winstoogmerk. Hierdoor blijven de woningen ook op langere termijn betaalbaar en voor de doelgroep beschikbaar.

- We zijn er voorstander van om ouderen en gehandicapten zolang mogelijk in hun eigen sociale omgeving te laten wonen. Dit kan wanneer de gemeente eraan bijdraagt (door subsidie en regelgeving) dat zij sociale, medische en andere voorzieningen aan huis krijgen aangeboden.
- Voor ons hebben bouwprojecten prioriteit waarbij de woonruimten van jongeren en ouderen zijn gemengd. De vitaliteit van wijken wordt hierdoor behouden.
- Ingezet moet worden op levensloopbestendig wonen en waar mogelijk flexibele bouw.
- De gemeente kan een meer sturende rol spelen door het verwerven van strategische grondposities om die (relatief) goedkope grond ter beschikking te stellen aan starters.
- De gemeente geeft ruimte aan bewoners die hun eigen huis willen bouwen en daarmee een cultuurdaad van formaat realiseren. Bouwen in eigen beheer wordt ondersteund waar het de reguliere bouw niet stagneert.

Veel corporaties hebben investeringsruimte over voor extra sociale woningbouw, leefbaarheid in de wijk, een groene woonomgeving of het investeren in maatschappelijke voorzieningen voor zorg en welzijn.

Actieve corporaties en een gemeente als stimulator zijn hiervoor essentieel.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- We willen met corporaties concrete afspraken maken over:
 - het aantal te bouwen woningen;
 - investeringen in de leefbaarheid van wijken.

2.4 Infrastructuur en verkeer: schoon en veilig

De mobiliteit blijft groeien en dat zien we vooral terug in het toenemend bezit en gebruik van de auto. Dat heeft ook op lokaal niveau effecten als verstopping van centra, vervuiling en onveiligheid. Samen met bewoners en het bedrijfsleven moet het gemeentebestuur op zoek naar lange termijnoplossingen. Daarbij moet ook de kwaliteit van het openbaar vervoer in de gemeente een belangrijkere rol gaan spelen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Met name de meer museale functie die het gebied rond Spaander zal krijgen spreekt ons zeer aan. Daarbij willen we ook af van de het verkeer aan de haven. Wij zijn voorstander van het alternatief van de 'autobuslus' op het parkeerterrein achter hotel Spaander. We staan open voor andere, betere alternatieven. Ritjesrijders dienen geweerd te worden, hoe leuk dat ritje ook is. Dat betekent dat de dijk in de toekomst autovrij moet worden en op korte termijn, vanaf het 'strandje bij Spaander' autobusvrij.
- Zoals hierboven wordt voorgesteld lijkt het 'een makkie', maar wij zijn van mening dat voor een ideale oplossing gekeken moet worden naar een samenhangend plan. Het Integraal Ontwikkelingsplan (IOP), de plannen van de Hein Schilder Groep (HSG) en de ideeën van de Zuideindebewoners moeten in hun samenhang besproken worden. Dat betekent dat niet altijd iedereen zijn zin krijgt; de belangen zijn te uiteenlopend.
- Het Slobbeland moet haar recreatieve functie behouden en kan door allerlei aanvullende en minder seizoensgebonden activiteiten haar functie voor de samenleving versterken. Ook hier kan een goed verkeerscirculatieplan in combinatie met parkeren en wonen oplossingen bieden, zodanig dat het Zuideinde nauwelijks meer last van het verkeer hoeft te hebben.
- We willen het laden en lossen van vrachtwagens in de beide kommen alleen op bepaalde tijdstippen toestaan.
- De gemeente moet (vracht)autoverkeer kunnen weren bij overschrijding van luchtvervuilingsnormen in woonwijken.
- Uit onderzoek zal moeten blijken of een derde ontsluiting nabij de CAI-mast noodzakelijk is. De PvdA hecht eraan dat het te starten onderzoek naar die derde ontsluiting in nauw

overleg met de vereniging 'Weg met die weg' tot stand wordt gebracht. Mocht de uitslag leiden tot een derde ontsluiting, dan kan de resterende ruimte aan weerszijden van die weg een functie krijgen als nieuw busstation of voor recreatieve doeleinden, bijvoorbeeld een schaatsbaan al dan niet in combinatie met een waterberging of als een (ecologisch) wandelgebied.

- Indien deze weg wordt aangelegd kunnen de Dijkgraaf Poschlaan en de Singelweg mogelijk autoluwer gemaakt worden. Het verdient aanbeveling om te onderzoeken of het busstation in Edam verplaatst kan worden nabij de weg die aansluit op de N244/N247. De vrijgekomen ruimte kan worden ingericht als parkeerruimte voor de bewoners van de oude kom en als parkeerplaats voor toeristenbussen.
- De Partij van de Arbeid wil dat de gemeente de verkeersveiligheid in buurten verder gaat verbeteren door verkeersremmende maatregelen te nemen zoals verkeersdrempels, veilige fietsroutes en autovrije zones rond scholen. Daarnaast stimuleert de gemeente overleg tussen schoolbesturen, ouders en de gemeente om de verkeersveiligheid rond scholen te verbeteren.
- Wijzigingen in routes van het openbaar vervoer kunnen nooit plaatsvinden zonder dat daarbij bewoners betrokken zijn. Wel streven wij naar comfortabele trillingvrije routes voor de bus. Dat is goed voor de reiziger maar ook goed voor de bewoners.
- We zullen de komende raadsperiode initiatieven nemen om goedkope parkeer-voorzieningen aan de rand van het centrum te realiseren. Deze parkeerplekken zullen nabij het busstation in Edam of bij de Grote Kerk of het industrieterrein gerealiseerd moeten worden. In Volendam kan bij de Parallelweg worden geparkeerd. Verder onderzoek naar betaalbaar ondergronds parkeren (bijvoorbeeld op de Baandervesting en in de Zeestraat) heeft voor ons een hoge prioriteit. Ook hier sluiten wij vormen van betaald parkeren en verdere invoering van de blauwe zones niet uit. Handhaving moet dan wel goed geregeld zijn.
- Onze kernen slibben meer en meer dicht met auto's. Het is niet ongebruikelijk dat per woning twee à drie auto's worden geteld. Dit gegeven vraagt om een parkeerbeleid, gericht op de toekomst en opgesteld in overleg met de betrokkenen. Het is duidelijk dat welk parkeerbeleid je ook opstelt je niet iedereen tevreden kunt stellen. De Partij van de Arbeid kiest voor autoluwe kernen, waar de mogelijkheid tot betaald parkeren zeker niet wordt uitgesloten en waar bewoners één auto per huishouding mogen parkeren. Wel dient goed nota te worden genomen van een zich verlegend parkeerprobleem. Buiten de kernen kan bekeken worden of blauwe zones oplossingen bieden. Wij stellen voor bij evenementen op zondagen delen van de binnenstad autovrij te maken. Bij nieuw te bouwen wijken en inbreilocaties moet rekening gehouden worden met voldoende parkeercapaciteit. En het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer moet blijvend worden gestimuleerd.
- Bij de aanbesteding van openbaar vervoer moet het gebruik van schone brandstof meewegen in de offertegunning. De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven door het gebruik van schone brandstof in te voeren in het eigen wagenpark.
- We willen dat de gemeente fietsenstallingen realiseert vooral bij de belangrijke bushaltes en winkelvoorzieningen en achterstallig onderhoud aan fietspaden met voorrang verricht.
- Natuur en cultuurlandschap worden ontsloten via openbaar vervoer, fietspaden en wandelpaden.

3. Lokaal sociaal

3.1 Welzijn en Werk voorop

Wij berusten er niet in dat mensen onnodig inactief blijven. Uitgangspunt is dat er alles aan gedaan moet worden om mensen aan het werk te helpen in plaats van aan een uitkering. Werk verschaft niet alleen inkomen, maar zorgt ook voor betrokkenheid bij de samenleving. Bovendien is een goed functionerende arbeidsmarkt van belang voor een sterke regionale

economie. De PvdA erkent overigens ook dat betaalde arbeid niet voor iedereen haalbaar is en dat er altijd een categorie mensen zal zijn die ondanks alle inspanningen niet aan het werk komt en aangewezen is op een uitkering op minimumniveau. Maar ook met vrijwilligerswerk valt een goede invulling aan het leven te geven.

Iedereen weet: Nederland vergrijsd in rap tempo. Dit heeft te maken met de betere volksgezondheid, waardoor velen oud worden, versterkt door de grote groep mensen die na de Tweede Wereldoorlog geboren is. Onze gemeente zit ruim boven het landelijk gemiddelde. In 2005 hebben we 1.100 inwoners boven de 75 jaar. In 2015 zijn dit er ruim 1.800. Nu al, anno 2006, is ruim 26% van onze inwoners 55 jaar of ouder.

Dit heeft gevolgen voor de voorzieningen. Woningen, zorg, recreatie: alles moet aangepast worden, op een manier die bij de 'nieuwe' ouderen past. Dat wil zeggen: ruime woningen, gevarieerde ontspanningsmogelijkheden, brede zorgpakketten.

Mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.

Ouderen moeten in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen. Ze moeten zelf kunnen kiezen wat ze met hun vrije tijd willen doen. Het huidige huizenaanbod biedt bij lange na niet de genoemde mogelijkheden. Het is daarom noodzakelijk dat in onze gemeente gecentraliseerde woonzorg wordt gerealiseerd.

Wij zij dan ook verheugd dat de Zorgcirkel (het verpleeghuis de Gouwzee) en het bestuur van de Nicolaashof gaan fuseren. Problematischer is de situatie in de Meermin. Dit verzorgingstehuis voldoet niet meer aan de eisen van de tijd. De Partij van de Arbeid dringt er op aan dat binnen een termijn van een jaar bekend wordt wat kan en niet kan op de huidige plek van de Meermin, waarbij het behoud van het verzorgingshuis op de huidige locatie natuurlijk onze voorkeur heeft. Ook onze inwoners met een minder gevulde beurs moeten blijven profiteren van alle voorzieningen. Mensen willen waar ze wonen ook graag oud worden. Dat betekent in onze gemeente dat we onze senioren, ook de senioren die extra zorg nodig hebben niet richting Purmerend of Amsterdam willen laten gaan!

In onze gemeente heeft de ramp van 1 januari 2001 een enorme impact gehad op ons welzijn. Veel mensen ervaren tot op de dag van vandaag de gevolgen.

Eind 2006 zal het CRN 't Anker in haar huidige vorm worden afgebouwd. Het is vervolgens van groot belang dat de 'reguliere' zorg niemand 'vergeet'. Nu niet en ook in de toekomst niet. Onze gemeente zal deze ontwikkelingen nadrukkelijk in de gaten moeten houden.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Een goed voorzieningenpakket voor ouderen creëren.
- Uitgangspunt is dat iedereen die ouder is dan 23 jaar géén bijstandsuitkering aangeboden krijgt, maar (vrijwilligers-)werk verricht.
- Jongeren onder de 23 zijn óf aan het werk, óf zij volgen onderwijs, of zij combineren deze twee.
- Armoede kan leiden tot sociaal isolement. We willen isolement voorkomen door mensen in de bijstand in te zetten in vrijwilligerswerk of maatschappelijke dienstverlening.
- Mensen die ondanks alle inspanningen langer dan drie jaar in de bijstand zitten, komen in aanmerking voor een financiële toeslag, een goede schuldhulpverlening en het kwijtschelden van gemeentelijke lasten.
- We willen een structureel gemeentelijk sport- en welzijnsfonds voor gezinnen met een minimuminkomen. We willen dat scholen signaleren welke kinderen door financiële problemen thuis niet meer mee kunnen doen aan normale sociale en buitenschoolse activiteiten.
- Actieve voorlichting over inkomensondersteuning moet ervoor zorgen dat mensen optimaal gebruik maken van de beschikbare voorzieningen.
- Het Club- en Buurthuiswerk in Volendam en de Stichting Welzijn Edam dienen optimaal toegerust te zijn om de mensen die dit nodig hebben op weg te helpen. Hun inzet en kennis zal vooral moeten liggen bij de minderheden, de jongeren, mensen in

achterstandssituaties en senioren. De inhoudelijke discussie zal de eerste prioriteit moeten krijgen, zeker gelet op de (waarschijnlijk in 2006) in te voeren Wet Maatschappelijke Ondersteuning (een wet die een fors deel van onze begroting zal bepalen en ons als gemeente lokale keuzes laat maken). In 2006 zal ook opnieuw bekeken worden hoe de huisvesting van het CBW, al dan niet decentraal, moet worden vormgegeven. Het gaat er ons om duidelijk aan te geven wat de kernfunctie van dit werk is. Een prominente horecafunctie en grote uitvoeringsruimtes passen, naar onze mening, hier niet in.

3.2 Kansen voor de jeugd

Met de meeste jongeren gaat het goed. Jongeren die problemen hebben, worden echter niet altijd optimaal geholpen. Het is zaak de samenwerking in de hulpverleningsketen te verbeteren tussen alle instanties die met jeugd te maken hebben, zoals scholen, bureaus jeugdzorg, consultatiebureaus, GGZ, politie en justitie. De nadruk moet meer komen te liggen op 'doen' in plaats van op 'overleg'. De gemeente speelt daarbij een belangrijke stimulerende rol.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- We willen dat er een duidelijk herkenbaar en bekend informatie- en adviesloket komt waar ouders en (oudere) kinderen (desgewenst anoniem) terecht kunnen.
- We willen dat de gemeente alle basisscholen uitnodigt om, volgens het concept van de Brede School, samen contacten te gaan leggen met betrokkenen in de buurt die zich met jeugd bezighouden zoals buurtorganisaties, consultatiebureaus, kinderopvang, sportverenigingen, justitie en politie.
- We willen dat de gemeente samen met scholen de participatie van ouders op school gaat stimuleren, onder meer door het geven van voorlichting over opvoeding en opleiding. Deze gedachte wordt nu al vorm gegeven op verschillende scholen door het door de gemeente gestimuleerde project Leefstijl.
- Ook bijstandsmoeders zijn gedeeltelijk beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Waar nodig subsidieert de gemeente kinderopvang.
- Langdurig werklozen worden met een strakke persoonlijke en intensieve begeleiding begeleid naar werk. Mensen die zich, ondanks begeleiding en training, stelselmatig en onterecht onttrekken aan werk, worden gekort op hun uitkering.
- Sommige schoolpleinen hebben een openbare functie. Het verdient aanbeveling om te kijken welke nu afgesloten pleinen vrij toegankelijk kunnen worden. Met name met jongeren zijn afspraken te maken hoe het plein gebruikt wordt.
- Om voldoende werk- en stageplekken te creëren is het bedrijfsleven belangrijk. Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel de lokale overheid als het bedrijfsleven om arbeidsplaatsen te scheppen en te behouden. Daarom maakt de gemeente prestatieafspraken met het bedrijfsleven. Uitkeringsgeld wordt ingezet om het voor bedrijven aantrekkelijker te maken om jongeren te begeleiden.
- De bijstand is bedoeld als tijdelijke inkomensoverbrugging voor mensen die niet in staat zijn te werken. Om een voldoende maatschappelijk draagvlak te behouden voor bijstandsverlening, wordt fraude hard aangepakt.

3.3 Verslaving voorkomen, verslaafden opvangen

Goede preventie is het startpunt van het lokale verslavingsbeleid. Drugs- en alcoholverslaafden zijn inwoners die zorg en begeleiding behoeven. Tegelijkertijd zorgen zij ook voor veel overlast in de gemeente. Goede opvang en zorg kunnen patiënten perspectief bieden en overlast verminderen. De gemeente speelt een sturende rol. Bij verslavingszorg zijn immers (te) veel instanties betrokken..

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Een helder afkickproject.
- In dit kader wordt het werk van de preventie-oudergroep 'De gezonde toekomst' door ons ondersteund. Deze groep ouders geeft voorlichting om alcoholmisbruik te voorkomen.
- Ook het werk van de Moedige Moeders om elkaar te helpen en te steunen om te leren omgaan met hun (niet meer) verslaafde kind verdient onze steun.
- Er komen geen gokinrichtingen. Gokautomaten in welzijnsinstellingen willen we niet toestaan.
- Sport- en horeca-instellingen in de gemeente krijgen alleen subsidie en/of vergunningen als ze eerst een convenant met de gemeente ondertekenen om alcoholmisbruik te voorkomen.

3.4 Volwaardige participatie voor gehandicapten en senioren

De overheid doet een toenemend beroep op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van ouderen en mensen met een lichamelijke, psychische of geestelijke beperking. Wij willen dat zij zo lang mogelijk in de eigen sociale omgeving kunnen blijven wonen. We hebben met name aandacht voor de armoede van een groeiende groep ouderen, ook onder allochtonen. Bij hen is er vaak onvoldoende informatie over voorzieningen en is er in toenemende mate sprake van sociaal isolement.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- We willen een onafhankelijk informatiepunt op het terrein van wonen, welzijn en zorg, waar ouderen en gehandicapten met al hun vragen terecht kunnen. De zogenaamde één loketfunctie. Daar kunnen burgers deskundige informatie krijgen en worden geadviseerd over de juiste zorgverlener.
- We willen dat de gemeente sportverenigingen, allochtone organisaties en vrijwilligerswerk aanspoort activiteiten door en voor ouderen te organiseren.
- We willen dat de gemeente een budget realiseert om vrijwilligerswerk en mantelzorg te stimuleren. Wij pleiten voor de invoering van een jaarlijkse vrijwilligersprijs.
- We zijn voorstander van keuzevrijheid in de zorg waar dat kan, en van zekerheid waar dat nodig is. Om als kleine gemeente een goede zorgkeuze te kunnen leveren zal samenwerking met andere gemeenten in de vorm van vervoer en inkoop van zorg noodzakelijk zijn. We willen niet dat geld dat bedoeld is voor de zorg verloren gaat aan bureaucratie.
- We willen dat de gemeente geld vrij maakt voor het inzetten van kleinschalig openbaar vervoer, zodat ouderen en gehandicapten mobiel blijven en dus niet vereenzamen.
- De gemeente stimuleert structureel beleid voor volwaardige deelname van mensen met een handicap of chronische ziekte in de gemeente. Te denken valt aan goede bereikbaarheid van openbare voorzieningen, winkels en vervoer.
- Informatie kan verkregen worden bij de in te richten zorgloketten. Met nieuwe bouwplannen wordt rekening gehouden met een goede toegankelijkheid.
- De gemeente stimuleert volwaardige deelname van gehandicapten aan het arbeidsproces.
- Bij het verstrekken van hulpmiddelen hebben de betrokkenen keuzevrijheid, ook als dit een extra voorziening moet zijn.

3.5 Kunst en cultuur als hefboom voor maatschappelijke participatie.

Cultuur heeft een waarde in zichzelf, maar speelt ook een belangrijke rol bij participatie en emancipatie van burgers. Cultuur draagt ook bij aan het imago van een gemeente en aan de lokale identiteit. Daarvoor is een gevarieerd cultureel aanbod van belang, maar moet ook de mogelijkheid worden geboden daarin zelf te participeren.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Het opstellen van een nota cultuurbeleid.
- Het werk van de VVV's staat onder druk. De contribuanten van de VVV's vertrekken naar een regionaal commercieel bureau. De samenwerking tussen de VVV's loopt niet. Onze gemeente is er bij gebaat om de VVV's in stand te houden. Overleg met de betrokken instanties uit de regio is noodzakelijk.
- Naast de bestaande cultuuruitingen stimuleren we ook nieuwe culturele uitingen, waarbij toegankelijkheid voor iedereen het uitgangspunt is. De gemeente geeft tijdelijke subsidies voor nieuwe vormen van cultuur.
- Private initiatieven van kunst en cultuurinstellingen moeten meer worden aangemoedigd. De gemeente helpt kunstenaars bij het zoeken naar publiek/private financiering.
- Cultuuronderwijs is een essentieel onderdeel van het onderwijsaanbod. Om leerlingen in aanraking te laten komen met kunst en cultuur maken gemeenten geld vrij voor bezoek aan culturele instellingen.
- Bibliotheken vervullen een belangrijke culturele rol. We ondersteunen bibliotheken bij het aanbieden van cursussen, leescafévoorstellingen voor scholen en multimedia-toepassingen. Daarmee wordt de bibliotheek een laagdrempelige ontmoetingsplaats dicht bij mensen in de buurt, waarbij de bibliotheek ook in de op te zetten wijk-steunpunten een nadrukkelijk rol dient te krijgen.
- *Edam 650 jaar stad*
Naast ambtelijke ondersteuning stelt de gemeente een budget beschikbaar voor de voorbereidingen van Edam 650 jaar stad in 2007. Dit bijzondere feest gaat onze gehele gemeente aan. Vanuit de historie kunnen heel wat eigen aardigheden worden verklaard. Dat is onlangs wel bewezen tijdens de bijeenkomst in de Grote Kerk, waar het bruiste van de ideeën. Een van de ideeën was om tijdens de grote evenementen in 2007 de binnenstad van Edam autovrij te maken, en zeker tijdens de feestweek. De Partij van de Arbeid steunt dit idee van harte. Zeer verheugd is de PvdA met deze keur aan initiatieven en wenst de feestweekwerkgroep en de Stichting Edam-Volendam 650 jaar veel succes. Met een kwalitatief sterk comité van aanbeveling zal Edam-Volendam opnieuw geschiedenis schrijven.

Toerismebeleid

Het gaat de laatste jaren minder goed met het toerisme in onze gemeente. De PvdA vindt dat er initiatief moet worden ontwikkeld om dat om te buigen. Wij zijn van mening dat het te ontwikkelen toerismebeleid gebaseerd moet zijn op culturele en historische waarden en beoordeeld moet worden vanuit een breder perspectief in plaats van op basis van incidentele acties. Bovendien verdient de beheersbaarheid van de toestroom van toeristen daarin een duidelijke rol.

Volendam

Voor toerisme in de kom Volendam gaat het om het volgende:

Volendam is een traditioneel vissersdorp aan de Zuiderzee waar toeristen kunnen genieten van alles wat de zee en het leven aan zee te bieden heeft, gedragen door de horeca die de uitstraling van de mooie haven en de dijk tot leven brengt en plaatselijke specialiteiten hoog in het vaandel heeft staan.

Volendam is een dorp:

- waar de palingvisserij en vishandel een toeristisch hoogtepunt is;
- waar de gouden driehoek Volendam-Marken-Monnickendam in ere wordt gehouden;
- waar de unieke 'palingsound' een geweldige ondersteuning geeft aan het heerlijke zeegevoel;
- waar cultuurevenementen plaatsvinden;
- waar toeristen moeten kunnen blijven genieten van alles wat Volendam te bieden heeft en dat daarom de toeristenstroom en de daarmee gepaard gaande verkeersstroom in goede banen moet worden geleid.

Edam

Voor toerisme in de kom Edam hebben we het volgende kader geformuleerd:

Edam is een monumentale kaasstad met de uitstraling van een levendig handels- en havenstadje uit de Gouden Eeuw, gedragen door tal van culturele, muzikale en water-activiteiten.

Edam is een stad:

- waar historie, kunst en cultuur stevig verankerd zijn;
- waar horeca bijdraagt aan de cultuurhistorische uitstraling van het stadje;
- waar toeristische activiteiten geen aantasting zijn op de rustieke leefomgeving maar een belevenis zijn van al het moois dat deze stad te bieden heeft;
- waar de beleving van de toeristen in harmonie samengaat met de beleving van de inwoners over genoeglijk wonen, werken en recreëren in deze historische stad.

Edam dient zich te ontwikkelen als centrumplaats voor fietsers en wandelaars, waarbij het culinaire restaurant, de culturele potentie, de goede verblijfsmogelijkheden en de specialistische winkel onze voorkeur hebben. In economisch opzicht is het van belang dat het huidige winkelbestand minimaal gehandhaafd blijft. Wij stimuleren kleinschalige bedrijvigheid in de beide kommen.

Samen kunnen Volendam en Edam het toeristisch product nog beter op de nationale en internationale kaart zetten. Met name de museale component heeft ongekende mogelijkheden. Denk hierbij aan onze klederdracht, de Volendammer schildersschool bij Spaander (Rink, Hanicotte, Hering e.a.) van eind negentiende eeuw, het Edams museum, de oprichting van de Maatschappij tot Nut tot het Algemeen, et cetera. Welk gemeente van onze omvang heeft dat?

Ook hier kunnen de feesten en culturele activiteiten in het kader van 650 jaar Edam-Volendam structureel voor bloeiend toerisme zorgen.

Begraafplaatsen

De begraafplaats bij de Grote Kerk in Edam verdient een beter onderhoud. De mogelijkheid voor familiegraven moet blijven bestaan. De huidige urnenmuur kan worden verplaatst en vervangen. Wij gaan ervan uit dat de urnenmuur in 2006 vernieuwd is. In ieder geval moet er in de nieuwe situatie ruimte worden geboden om een aandenken bij de urnen te plaatsen. Dat is nu niet mogelijk.

Ook in Volendam moet het mogelijk worden om familiegraven te hebben. Iedereen heeft het recht om een familiegraf te hebben. Indien graven geruimd worden dienen nabestaanden bijtijds op de hoogte gesteld te worden.

3.6 Sport als cement voor de samenleving

Investeren in sport en beweging is een investering in de aanpak van veel maatschappelijke problemen: te dikke kinderen, langs elkaar levende bevolkingsgroepen, probleemjongeren. Sport is belangrijk, niet alleen de breedtesport, maar ook topsport.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- We vinden dat commerciële sport zichzelf moet bedruipen.
- We willen investeren in sportcomplexen in buurten, ook als het volbouwen met woningen meer geld oplevert. Geen herstructurering zonder ruimte voor bewegen en dus ontmoeting. Daardoor blijft de gemeente ook groener. Sportvelden mogen niet zonder meer naar de randen van de bebouwing verdreven worden.
- We willen juist de 'hangjongeren' in de buurt binden aan sportverenigingen en sportprojecten. Dit is een bewezen methode om overlast van probleemjongeren te verminderen.
- We willen dat sportparken intensiever worden gebruikt. Dat kan door het openstellen van velden voor medegebruik door buurtbewoners of wijkorganisaties. Cruyffcourts bieden

ook uitstekende mogelijkheden, waarbij buurt en jongeren medeverantwoordelijk worden gemaakt om ellende te voorkomen.

- Er zijn groepen inwoners die te weinig aan sport doen, zoals bijvoorbeeld ouderen, allochtone vrouwen en jongeren die teveel thuis 'computeren'. We willen dat er specifiek op deze groepen gerichte activiteiten worden ontplooid om ze meer aan het sporten te krijgen. Bewegen en sporten zorgen voor vriendschappen en verdraagzaamheid naar elkaar.

4 Ons milieu

De PvdA staat voor solidariteit. Solidariteit met het kwetsbare in onze samenleving. Zorgen voor een schone en gezonde leefomgeving hoort hier ook bij. Dit is niet alleen belangrijk voor de wereld van nu, maar ook voor onze kinderen en kleinkinderen.

En waar anders dan op lokaal niveau moeten we beginnen met de aanpak van milieu-problemen? Niet alleen komen de effecten van milieuvervuiling op lokaal niveau het meest prangend naar voren, ook de oplossingen moeten vaak op lokaal niveau gezocht worden.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- *Energiebesparing en duurzame energie in gemeentelijke gebouwen*
De gemeente voert voor haar eigen gebouwen en diensten alle maatregelen op het gebied van energiebesparing en duurzame energievoorziening uit die zich in 10 jaar of minder terugverdienen. Daarnaast onderzoekt de gemeente de mogelijkheid van budgetneutrale investeringen met een terugverdientermijn tot en met 15 jaar. De gemeente voert overleg met de woningcorporaties om het energieverbruik in de huursector te verminderen.
- *Duurzaam bouwen*
In de gebouwde omgeving is nog veel milieuwinst te behalen. Niet alleen kan het gebruik van duurzame materialen gestimuleerd worden, maar ook kan de woning zo ontworpen worden dat er zo min mogelijk water en energie gebruikt wordt. Omdat de woningen die nu gebouwd worden er in 2050 nog staan, is het zaak nu te investeren in duurzame woningen, die zuinig omgaan met materialen, energie en water!
- *Duurzame woningbouw*
De gemeente streeft ernaar een aanzienlijk deel van de nieuw te bouwen woningen op een duurzame manier te verwezenlijken: energie- en waterzuinig, en met gebruik van duurzame materialen. Ook stelt de gemeente randvoorwaarden bij de ontwikkeling van nieuwbouwlocaties door projectontwikkelaars. En de gemeente kan de selectie van de architect en projectontwikkelaar baseren op duurzaamheid.
- *Instellen van milieuzones*
De gemeente is bevoegd om een milieuzone in te stellen. Dit betekent dat vrachtwagens en bussen die niet aan de strengste emissie-eisen voldoen uit deze zone geweerd kunnen worden. Ook maatregelen op gebied van maximumsnelheid en doorstroming kunnen bijdragen aan een betere luchtkwaliteit.
- *Duurzaam inkopen*
De gemeente geeft het goede voorbeeld door haar producten duurzaam in te kopen. Dit betekent dat ze bij haar aankopen rekening houdt met duurzaamheidskenmerken.

5 De regio

De regio: onze gemeente is niet een op zichzelf staande gemeente. Zij participeert in het regionaal overleg Amsterdam (ROA), Want naast de lasten van deze stad en de regio hebben we ook de lusten. De gemeente doet mee in ROA-verband om regionale en randstedelijk ontwikkelingen te volgen en daar waar nodig actief mee te doen.

Het is zinvol en raadzaam om naast de bestaande regionale overlegorganen te onderzoeken of met de kleinere gemeenten om ons heen samengewerkt kan worden met als doel

kwaliteitsverbetering en financieel voordeel. Bijvoorbeeld op het gebied van leerplicht, milieu en toerisme.

Slotwoord

Lezers van onze verkiezingsprogramma,

Het programma is af. Natuurlijk zullen er de komende vier jaar nieuwe plannen en nieuwe inzichten naar ons toe komen. Met de kandidaten op onze lijst kunt u erop vertrouwen dat deze nieuwe uitdagingen op een juiste wijze worden uitgevoerd.

Wie doet het ons na? Zes vrouwen bij de eerste tien!

We zijn trots op ons programma, trots op onze kandidaten en hopen dat u/jullie, inwoners van Volendam en Edam, zullen stemmen op de Partij van de Arbeid.

Kies, stem Partij van de Arbeid.

Want of het nu gaat om wonen, verkeer, milieu, veiligheid, onderwijs, cultuur of toerisme: de Partij van de Arbeid maakt het verschil.

Dorus Luyckx

Lijsttrekker voor de Partij van de Arbeid in Volendam en Edam